

ve strachu rázu a stupně posléze naznačeného, nepoukazují však skutková zjištění a závěry rozsudkové ani přímo ani nepřímo. Bylo proto odůvodněné zmateční stížnosti vyhověti a zrušiti rozsudek jako zmatečný podle čís. 9 b) § 281 tr. ř. Rozhodnouti ve věci samé nebylo však zrušovacímu soudu možno, neboť, jak patrně již z hořejšího nástinu, nejsou v rozsudku zjištěny dostatečně skutečnosti, jež by bylo při správném použití zákona položití nálezu za základ, takže nezbylo, než odkázati věc podle § 288 čís. 3 tr. ř. na soud první stolice k novému projednání a rozhodnutí.

Čís. 3206.

Pokud se výhrada vlastnictví k věci koupené na splátky ruší (modifikuje) sdělením kupujícího při koupi, že kupuje věc pro třetí osobu (manželku).

(Rozh. ze dne 11. června 1928, Zm II 479/27.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl v neveřejném zasedání zmateční stížnosti obžalovaného do rozsudku zemského trestního soudu v Brně ze dne 21. října 1927, jímž byl stěžovatel uznán vinným zločinem zpronevěry podle §§ 181, 183 tr. zák., zrušil napadený rozsudek a věc vrátil soudu první stolice, by ji znovu projednal a rozhodl.

Důvody:

Nalézací soud, vyloučiv u obžalovaného podvodný úmysl, poškoditi prodávatele hodinek již při jejich koupi, uznal jeho čin za zločin zpronevěry, poněvadž se obžalovaný před zaplacením zbavil hodinek, koupených podle objednávacího lístku na splátky s výhradou vlastnictví pro prodávatele Aloise H-a až do konečného zaplacení. Rozsudek v důvodech uvádí jako zjištěnou okolnost, že obžalovaný ani neřekl H-ovi, pro koho zboží kupuje; má tím bezpochybně na zřeteli, že mu obžalovaný neřekl, že jsou pro jeho švakra, jemuž je podle svého tvrzení obžalovaný poslal. Tomuto zjištění vytýká se však právem ve zmateční stížnosti neúplnost (§ 281 čís. 5 tr. ř.) ohledně detentora hodinek podle úmluvy stran s poukazem na výpověď svědka Aloise H-a, že mu obžalovaný, když od něho odebral zlaté hodinky pánské a jedny náramkové, říkal, že jsou pro jeho manželku. Tato okolnost, v rozsudku nezjištěná a neuvážená, může míti rozhodující význam pro posouzení otázky, pokud výhrada vlastnictví v předtisku objednávacího lístku od obžalovaného podepsaném, jímž se on zavazuje, že nesmí koupené zboží ani prodati ani zastaviti ani jiným podobným způsobem s ním naložiti, zůstala při tomto ústním sdělení obžalovaného prodávateli hodinek v plné platnosti, zda nebyla tímto sdělením zrušena nebo v určitém směru pozměněna. Z výpovědi svědka H-a jest zjevno, že věděl ze sdělení obžalovaného o tom, že věci koupené obžalovaným nemají zůstat v jeho rukou, nýbrž jsou určeny podle sdělení obžalovaného pro třetí osobu; ze všech okolností,

za nichž obžalovaný podepsal úmluvu o výhradě vlastnictví, lze teprve posouditi, zda k neobmezené výhradě vlastnictví skutečně došlo, či zda by, berouc v úvahu i poměr kupitele k osobě, pro niž věci kupoval, případné dispoice koupenými předměty se strany této třetí osoby musily býti rovněž nějakým způsobem zamezeny, by výhrada vlastnictví obsažená v objednacím lístku, podepsaném kupitelem, u něhož však věci zůstatí neměly, došla svého uplatnění. Bude-li po uvážení významu onoho ústního sdělení obžalovaného zjištěno, zda skutečně mezi Aloisem H-em a obžalovaným došlo k výhradě vlastnictví, v objednacím lístku předtištěné, bude nutno, by soud první stolice uvažoval též o tom, pokud si obžalovaný musil případnou, snad jen v objednacím lístku obsaženou výhradu vlastnictví uvědomiti, což jest pro subjektivní stránku činu rozhodujícího významu a v rozsudku rovněž není zjištěno. Uvedená rozhodná zjištění a úvahy o jich významu náležejí soudu první stolice, jenž může je učiniti teprve po provedení nového hlavního přelíčení, takže jsou tu podmínky pro vyhovění zmateční stížnosti obžalovaného již v neveřejném sedění. Bylo proto podle § 5 zákona ze dne 31. prosince 1877, čís. 3 ř. zák. z roku 1878 za souhlasu generálního prokurátora uznáno právem, jak se stalo.

Čís. 3207.

Byly-li urážky vysloveny ve formě úsudku, lze jeho správnost (pravdivost) dokazovati jenom důkazem pravdivosti návět, na jichž základě byl úsudek učiněn; o tom, zda tyto návěty (skutečnosti) ospravedlňují pronesené výtky, rozhoduje soud podle volného uvážení, posuzuje věc podle směrodatných povšechných názorů společenských o pojmu cti jakož i se stanoviska nepředpojatého a nestranného pozorovatele; subjektivní názory třetích osob (svědků), že konkrétní jednání na ně působilo tím či oním dojmem (že se jim kritika článku zdála přiléhavou), je pro posouzení věci vedlejší.

Pojmu »ignorance« odpovídá nedostatek potřebných vědomostí pro určitý obor vůbec, tudíž neznalost potřebných theoretických náležitostí, kdežto znalost jejich a neschopnost, uplatňovati tyto tu jsoucí theoretické znalosti prakticky, poukazuje k povaze nepraktické, třeba prakticky nezkušené, nemotorné, nelze však o takovém člověku ještě říci, že je »ignorantem«.

Vydáváním ve veřejný posměch (§ 491 tr. zák.) nelze rozuměti již sesměšňování někoho (tudíž ironické, satirické, sarkastické výrazy, karikatury, vůbec dobírání si někoho), nýbrž pouze takové sesměšňování, jímž má někdo býti na vážnosti snížen.

Trestnost vylučující důvod podle § 5 tisk. nov. předpokládá kromě toho, že redaktoru hrozila újma rázu tam naznačeného ještě, že redaktor jmenoval správně původce; k tomuto pojmenování původce lze jako k předpokladu beztrestnosti přihlížeti toliko tehdy, když původce znám není.

(Rozh. ze dne 14. června 1928, Zm I 121/28.)